

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/108/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

174/2017. (VII. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ által, 2017. március 10-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 27-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. március 10-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben a vele szemben 2017. március 8-án fogantató rendőri intézkedés sérelmezte.

I.

1) A panaszos előadta, hogy panaszt kíván tenni egy rendőr ellen, a 2017. március 8-án Sz. város, T. utca 12. 4/2. szám alatt fogantató rendőri intézkedése ellen.

A fentebbi címhez kért a lakástulajdonos édesanyja rendőri segítséget, hogy elköltözhessen a lakásból. Az édesanya félrevezette az intézkedő rendőrt (Cs. T.), miszerint ő a tulajdonos és a hasznélvező is a lakás felett. A tulajdonos által felkerült biztonsági kamerákat Cs. T. rendőr megrongálta. Ezt látva a panaszos felment a helyszínre és kérdőre vonta a rendőrt, miszerint milyen joggal rongálta meg a kamerákat. Cs. T. rendőr a személyi jogaira hivatkozott és önbíráskodott, mert róla az ő beleegyezése nélkül nem készülhet felvétel. Szó szót követett, vitatkozott a panaszossal, a meghallgatása nélkül cselekedett. Nem győződött meg az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

édesanya hazugságáról, tudomást sem vett arról, amit a panaszos neki mondott. Mikor megjelent a tulajdonos, akkor a rendőr félrevonult a lépcsőházban. Nem vette figyelembe a tulajdonost. A rendőr viselkedése emberhez méltatlan volt, jogszerűtlenül járt el és megrongálta a tulajdonos berendezéseit.

A panaszos erre tekintettel várja a Testület állásfoglalását tekintetben, hogy egy ilyen rendőr, aki nem ismeri az alapvető jogokat, hogyan kerülhet szolgálatba.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a Sz.-i Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. Zs. r. alezredes, r. főtanácsos a Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője 2017. március 27-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a sérelmezett rendőri intézkedés kapcsán a Testületet.

A Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály állományába tartozó T. Zs. r. törm. járőrvezető és Cs. T. r. zls. járőrtárs gépkocsizó járőrszolgálatot teljesítettek 2017. március 8-án. A rendőrök a *Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) 14 óra 24 perckor kaptak utasítást, amely alapján megjelentek a Sz. város T. utca 12. 4/2. szám alatt. A Robotzsaru Neo programban rögzített adatok szerint a bejelentő F. J. volt. A bejelentés ügyeletes által, írásban rögzített szövege a következő: „A bejelentő anyósának a lakása a fenti címen van, ahol jelenleg az anyósának a családtagjai élnek, akik agresszíven viselkedhetnek velük, nem engedi be őket, mivel szeretnének az anyósa holmijai közül elvinni párat, ezért rendőri intézkedést szeretnének kérni. A fenti cím előtt várja a hívó a járőröket.”

A rendőri intézkedés felvilágosítással zárult, arról külön irat nem készült, a Testület megkeresése alapján, ezért utólag jelentést készítették az érintett rendőrökkel. Az érintett rendőrök különböző részletességgel emlékeznek az intézkedés mozzanataira, jelentéseikben azonban ellentmondások nincsenek, azok összevetése alapján, a konkrétan feltett kérdésekre vonatkozóan az alábbi válaszok adhatók.

Az intézkedés jogalapja állampolgári bejelentés volt. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 11. § (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével. Az Rtv. 12. § (1) bekezdés alapján a TIK szolgálatot teljesítő ügyeletes parancsot adott a rendőrnek, amely alapján a rendőrnek – mivel az ügyeletes a rendőr szolgálati előjárója – meg kellett a helyszínen jelennie. Az erre vonatkozó megjelenési kötelezettséget az Rtv. 13. § (1) bekezdése tartalmazza.

A rendőri jelentések alapján megállapítható továbbá, hogy a járőr helyszínre érkezésekor lényegében már megkezdődött a bejelentésben foglalt cselekmény, az édesanya már a lakásban pakolt, míg a bejelentő a lakáson kívül várt.

A lakásban hárman laktak, így a panaszos, az élettársa és az élettársának az anyja. Az édesanya a menyével és egy ismerőseivel érkezett a lakásba, a bejelentést a segítségül érkező menyete tette. A rendőri jelentések megegyeznek annyiban, hogy a lakásban pakoló édesanya

nyilatkozata szerint a lakásra haszonélvezeti joga van. Cs. T. r. zls. ezen felül úgy emlékezett, hogy a hölgy tulajdonjogot is említett. T. Zs. r. törm. jelentése szerint az intézkedés során a panaszoszt és a vele együtt lakó, később odaérkező hölgyet is nyilatkoztatta a tulajdonviszonyokra tekintettel. Az általa megállapítottak szerint a lakás tulajdonosa a panasossal együtt ott lakó, később odaérkező hölgy volt (a pakoló hölgy időse lánya).

Az intézkedés kezdetén a ruháit pakoló hölgy elmondta, hogy mióta a lánya a panasossal él, azóta a férfi mindent megtesz azért, hogy ő onnan elköltözzön, ennek eredményeképpen úgy döntött, hogy elköltözik a fiához.

A rendőri jelentésben írtak szerint a bejelentő, majd az időse hölgy is tájékoztatta a rendőröket arról, hogy a panaszos a lakásba kamerákat telepített és azok képét a közelben lévő üzletből látja, szemmel tartja. T. Zs. r. törm. jelentése szerint az időse hölgy pakolás közben is panaszkodott a kamerákra, láthatóan zavarta, hogy azon keresztül látják a tevékenységét, nyilatkozata szerint a lánya barátja azokkal célzottan őt akarja megfigyelni.

T. Zs. r. törm. nyilatkozata szerint ekkor társa az időse hölgy megnyugtatója érdekében feljebb állította a kamerákat, amit a hölgy láthatóan örömmel vett és nyugodtabbá vált. A rendőr nyilatkozata szerint semmi jelét nem tapasztalta annak, hogy a kamera megrongálódott volna. Cs. T. r. zls. úgy nyilatkozott, hogy az előszobában lévő kamerát a mutatóujjával feljebb állította, arra számítva, hogy a panaszos ezt észelve megjelenik és tisztázni tudják a körülményeket. Nyilatkozata szerint a kamera elmozdítása nem járt erőfeszítéssel, közben semmi törésre, rongálódásra utaló hang nem hallatszott, így azon rongálódás nem keletkezett.

T. Zs. r. törm. emlékezete szerint a társa közölte a panasossal, hogy a felvétel készítéséhez sem az időse hölgy, sem annak ismerősei, illetőleg ő maga sem járul hozzá. Cs. T. r. zls. jelentése szerint közölte a megjelenő panasossal, hogy járul hozzá, hogy róla felvételt készítsen, mert nem volt információja arról, hogy milyen célból teszi ezt, továbbá tapasztalata szerint a médiában megjelenő képeken ki van takarva a rendőr arca.

A rendőri jelentésben leírtak szerint Cs. T. r. zls. és a panaszos között vita alakult ki, ennek során mindketten felemelték a hangjukat, azonban a rendőr sértő, trágár tartalmú kijelentéseket nem tett, nem tanúsított emberhez méltatlan magatartást. A rendelkezésre álló adatok szerint a rendőrök jelenlétében az időse hölgy részéről a pakolás lezajlott, a felek eltávoztak, az Rtv. 24. § (1) bekezdésben írt általános felvilágosítási és segítségnyújtási kötelezettségen túl egyéb rendőri intézkedés nem történt. A felvilágosítás arról szólt, hogy az édesanya részére lehetővé kellett tenniük a bejutást a későbbiekben az ott maradt tárgyai elvitele érdekében, amennyiben pedig valamely ingóság tulajdonjogáról nem tudnak megegyezni, akkor ezt polgári peres eljárásban rendezhetik.

A parancsnok az alábbi körülményeket tekintette továbbá relevánsnak az eset elbírálása szempontjából.

A panaszban foglaltakkal kapcsolatban, miszerint Cs. T. r. zls. nem vette figyelembe, hogy ki a lakás tulajdonosa, illetve nem győződött meg az édesanya hazugságáról, az az álláspontja, hogy nem volt indoka annak, hogy a rendőrök bármi kérdésben igazságot tegyenek. Az állampolgári bejelentés oka az volt, hogy az édesanyjával érkező, neki segíteni kívánó személyeket a panaszos kizavarta a lakásból, így egyikük a személyes tárgyak elvitelének

esetleges meghíusulása miatt értesítette a rendőrséget. A rendőröknek, miután meggyőződtek arról, hogy pakolás zajlik, további intézkedési kötelezettségük nem volt, az Rtv. 24. §-ában írt általános segítségnyújtási kötelezettség teljesítése végett maradtak a helyszínen, annak megelőzése érdekében, hogy a felek közötti vita elharapóddzon, esetleg tettelegességbe fajuljon. A bejelentő kifejezett kérése volt felőlük, hogy maradjanak ott, amíg az édesanya végez a ruhái összeszedésével. Azt, hogy ennek a rendőrök eleget tettek, álláspontja szerint megfelelő empátiáról és segítőkészségről tesz tanúbizonyságot.

A kamerák elfordítására – ami egyáltalán nem irányult károkozásra – részben a lakásban lakó idős hölgy megnyugtatója érdekében került sor, aki úgy nyilatkozott, hogy a panaszos azokat direkt az ő megfigyelése és elköltözésének kiorőszakolása érdekében telepítette oda.

2) Az eset adatlap szerint 2017. március 8-án 14 óra 18 perc 15 másodperckor tett bejelentést F. J. a Sz. város T. utca 12. szám alól, hogy az anyósának a lakása a fenti címen van, ahol jelenleg az anyósának a családtagjai élnek, akik agresszíven viselkednek velük, nem engedik be őket, mivel szeretnének az anyósa holmijai közül elvinni párat, ezért rendőri intézkedést szeretnének kérni. A fenti cím előtt várja a járőröket.

A riasztás 2017. március 8-án 14 óra 25 perc 12 másodperckor megtörtént, a nyugtázás ideje 14 óra 25 perc 50 másodperc volt, az indulás 14 óra 26 perc 42 másodperckor megtörtént. A rendőrök a helyszínre 14 óra 34 perc 33 másodperckor érkeztek meg. Az intézkedést 15 óra 43 másodperc 37 másodperckor fejezték be.

3) Cs. T. r. zls. 2017. március 22-én kelt jelentésében előadta, hogy 2017. március 8-án gépkocsizó járőrszolgálatot látott el T. Zs. r. törm. járőrtársaként.

A fenti napon a TIK utasítására mentek a Sz. város T. utca 12. 4/2. számhoz, mert ott rendőri segítséget kértek. A helyszínen várta a bejelentő, aki elmondta, hogy az anyósát jöttek elköltöztetni, mert már nem bírja tovább elviselni a vele együtt élő lányát és annak barátját. Szeretné egyelőre elvinni a személyes holmijait, de a lánya barátjától fél, mert állandóan terrorizálta és attól tart, hogy most is atrocitás éri.

A rendőrök felmentek a lakásba, ahol az idős hölgy már szedte össze a holmiját. Egy ismerős nő pedig a lépcsőházban várakozott, mondván, hogy őt a panaszos telefonon kizavarta a lakásból. Elmondta, hogy a lakásban kamerák vannak telepítve azon keresztül tart szemmel a panaszos mindent a közelben lévő üzletből, amit a bejelentő lányával együtt üzemeltet. A rendőri kérdésre az idős hölgy elmondta, hogy a lakásban tulajdonrésze és teljes hasznélvezeti joga van, de a lánya amióta a panaszossal megismerkedett, mindent elkövetett, hogy őt onnan elmarja. Ezért döntött úgy, hogy elköltözik a fiához. Ekkor a rendőr az előszobában található kamerát a mutatóujjával feltolta, hogy azon le látszódjon semmi, arra számítva, hogy erre feljön a tulajdonos is. Azt könnyedén lehetett mozdítani, semmiféle ellenállást nem érzett, semmilyen hang nem hallatszódott, ami arra utalt volna, hogy az megsérült volna, vagy sérült volna a mozgatómechanizmus. Kisvártatva fel is jött a panaszos, aki számon kérte a rendőrt, hogy miért tette ezt a kamerával. Azonnal rátámadt, hogy tönkretette a kameráját, megrongálta azt. A rendőr mondta neki, hogy ha ettől a mozdulattól ez a kamera megrongálódott, akkor az egy selejt. Nem ütötte azt meg, éppen csak felfelé irányba mozdította meg. Szó szót követett, közölte vele a panaszos, hogy fel fogja őt jelenteni. A rendőr elmondta neki, hogy ha úgy gondolja, hogy jogsérelem érte, akkor tegyen

panaszt, de a rendőr nem járul hozzá, hogy róla felvételt készítsen. Jelenleg a médiában leközlött felvételen a rendőrök arra ki van takarva, ebben az esetben pedig nem volt információja arról, hogy milyen céllal készített hang-és képfelvételt róluk. A rendőr hozzátette, hogy nemcsak rendőröktől, hanem a költözésben segítséget nyújtókról is készült felvétel. Azt mondta, nem is kell a hozzájárulása, mert ő azt csinál a lakásban, amit akar. A rendőr hozzátette, hogy a panaszos csak ott lakik, a lakásban nincsen tulajdonrész. Hozzátette azt is, hogy a vita alatt sem sértő megjegyzést, sem emberhez nem méltó kifejezést nem használt a panaszossal szemben.

Eközben végeztek a pakolással és a zsákokat a lépcsőházba vitték. A segítséget kérő hölgy lánya is feljött, aki elmondta, hogy a lakás tulajdonosa, de mivel az édesanyja elment, így nem tartották fontosnak a további „szócsatát”. Ők még veszekedtek egymással, majd leértek a kocsijukhoz és eltávoztak a helyszínről.

Ezt követően a panaszos azon az estén az internet közösségi oldalán megkereste a rendőrt és továbbzaklatta őt. Annak a jogosságát firtatta, hogy felhajtotta a rendőr a kamerát. Ott is leírta neki, hogy amennyiben úgy érzi, akkor tegyen panaszt. Pontos adatokat nem rögzítettek, mert tulajdonképpen ott olyan rendőri intézkedésre nem került sor.

4) T. Zs. r. törm. 2017. március 23-án készült jelentésében előadta, hogy a sérelmezett rendőri intézkedés napján (2017. március 8-án) gépkocsizó járőrszolgálatot látott el Cs. T. r. zls-sal Sz. város illetékességi területén. A járőrszolgálat ellátása során a TIK utasítására jelent meg Sz. város T. utca 12. 4/2. szám alatt, mivel onnan egy hölgy bejelentést tett, miszerint az anyósát terrorizálják a lakásában. A rendőr előzetesen megjegyezte, hogy az intézkedésben részt vett személyek nevére, adataira nem emlékszik, vagy azokra csak részben emlékszik.

A helyszínre érkezésükkor őket a bejelentő fogadta, aki elmondta nekik, hogy az anyósát annak a lánya, illetve annak a barátja folyamatos lelki terror alatt tartja, már nem tud az ingatlanban maradni. Elmondása szerint, amikor a lakásban pakoltak, akkor megérkezett az anyósa lányának a barátja és kizavarta őket az ingatlanból, majd amikor közölték vele, hogy értesítik a hatóságukat a férfi távozott a címről. Mielőtt a rendőrök felmentek volna az ingatlanba a bejelentő elmondta, hogy a lakást ez a férfi bekamerázta azzal a céllal, hogy szem előtt tudja tartani az anyósát, aki egyébként fél tőle. Azzal a kéréssel fordult a rendőrökhöz, hogy menjenek fel a lakásba, ahol az anyósa már elkezdte összeszedni a ruháit és maradjanak egy kicsit ott, amíg a legszükségesebb dolgait összeszedi ahhoz, hogy el tudjon jönni a lakásból, mielőtt a lánya barátja ismét megjelenik. Ezt követően a bejelentővel, illetve annak barátnőjével felmentek a rendőrök a szóban forgó 4. em. 2. számú lakáshoz, ahol a kopogásukra egy idős hölgy nyitott ajtót, majd általa bebocsátást nyertek az ingatlanba. A rendőrök intézkedés alá vonták az idős hölgyet, aki szemmel láthatóan ideges, elkeseredett állapotban volt. A feltett rendőri kérdésre azt mondta, hogy hárman laknak a fenti címen: ő maga, illetve a lánya és annak a barátja. Elmondása szerint a lakás a lánya tulajdonát képezi, viszont ő teljes hasznélvezeti joggal rendelkezik; továbbá, hogy mind a hárman erre a címre vannak bejelentve. Az állítása szerint mióta a lánya megismerkedett a barátjával (a panaszossal), azóta folyamatosan próbálják őt onnan elűldözni, továbbá, hogy a lakást a panaszos bekamerázta, hogy minden lépését szem előtt tartsa. Ez idő alatt a lakás bejárati ajtajáról nyíló folyosón tartózkodtak, ahol a fejük felett egy kamera irányult a bejárati ajtó felé. Az idős hölgy a kamerára mutatott, hogy nézzék meg most is szemmel tartják őt, majd a folyosóról a konyha felé mutatott, ahol egy másik kamera volt elhelyezve, ami a hölgy hálósobája felé nézett. Ezután a hölgy riadtan a szobájába lépett, ahol folytatta a pakolást. A

vele folytatott kommunikáció során zavartan viselkedett, pakolta a homijait. Ez idő alatt a rendőr elkérte a személyi igazolványát, valamint a lakcím kártyáját. Az adatok ellenőrzése során arra lett figyelmes, hogy a társa Cs. T. r. zls. a gömb alakú kamerákat óvatosan felfelé néző irányba fordította, majd ezzel megnyugtatta az idős hölgyet, hogy már senki nem tartja szemmel. A kamerák elfordítása során a rendőr nem tapasztalta jelét annak, hogy azok bárminemű megrongálódást szenvedtek volna. Ez szemmel láthatóan pozitív hatással volt az idős hölgyre, aki közben a rendőr tudomására hozta, hogy a fiához fog költözni. Annyi kérése volt a rendőrök irányába, hogy néhány percet még tartózkodjanak ott, amíg még néhány ruháját összeszedi egy zsákba, hogy el tudjon menni, illetve nehogy váratlanul megjelenjen a lánya barátja, akitől fél. Néhány perc elteltével arra lett figyelmes, hogy a háta mögött, a bejárati ajtó kivágódik, majd azon egy férfi lép be, a kezében a személyi igazolványával és a lakcímkártyájával. Ekkor odalépett hozzá a járőrtársa és megkísérelte igazolásra felszólítani, aki erre a társa kezébe nyomta az iratait és fennhangon kérdőre vonta, hogy mit képzelsz magáról. Ekkor a társa közölte vele, hogy a barátnője édesanyja kért rendőri segítséget, mivel ő és a barátnője terrorizálják. A panaszos fennhangon, hangosabban kérdőre vonta, hogy milyen joggal fordítja el az általa telepített kamerákat. Emlékezete szerint a társa közölte vele, hogy sem az idős hölgy, illetve annak ismerősei nem járultak hozzá ahhoz, hogy őket videóra vegye, továbbá, hogy ő róla felvételt készítsen. Ekkor a panaszos a hangját megemelve megkérdőjelezte a társa szakmai tudását. Arra nem emlékszik, hogy pontosan mi hangzott el, mivel eközben az idős hölgy is kiabálni kezdett és sorolta a sérelmeit a panaszos felé, ami arról szólt, hogy őt idegileg ki akarja „csinálni” a lányával közösen, hogy ő elköltözzön otthonról. Ekkor a rendőr rendre utasította az idős hölgyet. Arra emlékszik a rendőr, amint a társa erősebben, a hangját immáron megemelve utasította a panaszost, hogy maradjon csendben. Ezt tapasztalva a rendőr hozzájuk fordult és a panaszost a konyhába kísérte a társával együtt, ahol meghallgatták a panaszos panaszát. A panaszos elmondta a rendőrnek, hogy valóban az idős hölgy a haszonélvezője az ingatlannak, és hogy a barátnője a tulajdonos, a panaszos pedig csak ott lakik. Sérelmezte azt, hogy az idős hölgy elmondása szerint semmit nem fizet a rezsibe és, hogy csak a nyakukon élösködik. A rendőr feltett kérdésére elmondta, hogy a lépcsőház előtt várakozik a barátnője, aki nem hajlandó feljönni a lakásba. Ez idő alatt az idős hölgy jelezte a rendőrök felé, hogy sikerült összeszednie a ruháit és, hogy távozni szeretne. Ezután a lakásból a lépcsőházba mentek, aminek a folyosóján várta őket az idős hölgy lánya. Őt is intézkedés alá vonták, aki elmondta, hogy megromlott a viszonya az édesanyjával, aki a nyakán él, továbbá, hogy nem kíván továbbvitatkozni vele. A rendőr kérdésére megerősítette azt az állítást, miszerint az édesanyja a haszonélvezője a lakásnak, ő maga pedig a tulajdonosa. Ez alatt a panaszos folyamatosan azt mondogatta, hogy végre elköltözött a segítséget kérő hölgy, illetve hogy a lábát oda többet be nem teszi. Ekkor a rendőr felhívta a figyelmüket arra, hogy az idős hölgynek joga van bármikor a lakásba bemenni, illetve az ingóságait bármikor elszállíthatja, amelyet tudomásul vettek. A feleket arról is felvilágosította, hogy amennyiben nem tudnak egyezsége jutni valamely ingóság tulajdonjogával kapcsolatban, akkor azt polgári peres úton rendezhetik. Ezt követően ismételtén kezdett vita kialakulni a panaszos, illetve az idős hölgy között a lépcsőházban, amire ismételtén rendre utasította őket. Az utcára érve különváltak és mindenki elhagyta a helyszínt.

A rendőr megjegyezte, hogy a lépcsőházban adott felvilágosítása alatt a panaszos elkérte a társa nevét, hogy vele szemben panasszal éljen. Ekkor a társa közölte a jelvéyszámát is, amire a panaszos azt felelte, hogy az őt nem érdekli, elég neki a neve is. Ezután közölte vele a nevét, a jelvéyszámát, amire azt felelte, hogy nem érdekli, csak a társáé kell neki, úgyis tudja, hogy hol kell panaszt tenni. A rendőr azt is megjegyezte jelentése végén, hogy az

intézkedés alatt sem ő, sem a társa nem mondtak sértő szavakat az egyik intézkedés alá vontnak sem.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület eljárásában megvizsgálta azt, hogy a rendőri intézkedés során a panaszosnak valóban keletkezett-e kára; valamint górcső alá vette a panaszossal interakcióba kerülő rendőr magatartását.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye II. cikkében biztosított emberi méltósághoz, valamint az V. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta, hogy a rendőri intézkedés során valóban megsérült-e a panaszos tulajdonát képező kamerarendszer.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy az általa telepített és a tulajdonát képező kamerarendszert az intézkedő rendőr megrongálta. A panaszos előadta, hogy ennek az volt az oka, hogy a rendőr először nem beszélt vele, nem győződött meg a helyzetről, hanem önbíráskodott, önhatalmúlag döntött és megrongálta a kamerarendszert.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közöltek valóságalapját. Következetes előadásuk szerint a lakásban haszonélvezeti joggal rendelkező idős hölgy tájékoztatta a rendőröket, a kiérkezésük után és a lakásba való belépésük után, hogy kamerák vannak felszerelve, amelyet a lánya (aki a lakás tulajdonosa) barátja (panaszos) szerelt fel. A rendőrök tudomására hozta, hogy a panaszos félelemben tartja őt, folyamatos atrocitások érik, amelyeknek az lehet az oka, hogy a panaszos és az idős hölgy lánya azt szeretnék, ha ő onnan elköltözne. A rendőrök, miután felvilágosították az idős hölgyet, hogy érdemben – hatáskörük hiányában – nem intézkedhetnek, így el kívánták hagyni a helyszínt, de ez a hölgy megkérte őket, hogy amíg összepakol, addig maradjanak, hiszen már csak egy zsák ruhát kell összeszednie. Mivel az egyik rendőr nem akarta, hogy róla felvételek készüljenek – hiszen a médiában is ki vannak a rendőrök takarva – és egyébként sem járult hozzá a felvétel készítéshez, így egy ujjal (mutatóujj) a kamerákat felfelé fordította, hogy közvetlenül ne vegyék az ott tartózkodókat. Erre az addig zaklatott, ideges, idős hölgy szemmel láthatóan megnyugodott. Ezt követően jelent meg pár perc elteltével a helyszínen a panaszos, aki fennhangon kérdőre vonta a rendőrt, hogy miért rongálta meg a kamerákat. A rendőr és a társa is határozottan állította, hogy nem keletkezett kár a kamerákban.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése tartalmazza, hogy ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

A fentebbi, Rtv-beli rendelkezéseket a Szolgálati Szabályzat 7. §-a egészíti ki. Az (1) bekezdés értelmében A rendőr az intézkedés eredményességét akadályozó tárgy eltávolítása során úgy jár el, hogy az eltávolítás a lehető legkisebb károkozással járjon, valamint a károkozás ne legyen aránytalan az elérni kívánt törvényes célhoz képest. A (2) bekezdés szerint, ha az akadály eltávolítása különleges szakértelmet igényel, szükség esetén a rendőr közreműködőt vesz igénybe. Végezetül a (3) bekezdés meghatározza, hogy Ha az akadály keletkezése ismert személy jogellenes magatartásának következménye, a vétlen károsult részére a rendőrség által teljesített kártalanítás, és a közreműködő részére kifizetett díj visszatérítése iránti igényt az akadály előidézőjével szemben a rendőrség érvényesíti.

A személyes javak rendőri intézkedés keretében történő igénybevételével és a kártalanítással kapcsolatos eljárás részletes szabályait az 137/1994. (X. 26.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kártalanítási rendelet) rögzíti. A Kártalanítási rendelet általános szabályai tartalmazzák, hogy a személyes javak körébe tartozik a természetes személyek, valamint – a rendőrség kivételével – a jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek tulajdonába tartozó ingó dolog, függetlenül attól, hogy az a tulajdonos vagy más személy birtokában, használatában áll. A Kártalanítási rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontja alapján igénybevételnek minősül az eszköz használatára, illetőleg birtoklására vonatkozó jognak a birtokostól történő ideiglenes elvonására és a rendőrség részére történő átadására irányuló eljárás, továbbá az eszköznek a rendőrség által, az (1) bekezdés szerinti célból történő használata, illetve felhasználása. A Kártalanítási rendelet 10. § és 11. § szól a kártalanítás részletes szabályairól. Erre figyelemmel kártalanítás jár akkor is, ha az igénybe vett eszköz használata a birtokos személyes közreműködésével valósul meg, és a kárt a birtokos közrehatása okozta. A rendőrség a jegyzőkönyv felvételét követően haladéktalanul intézkedik a) a birtokos vagyontárgyaiban keletkezett kár nagyságának szakértő útján történő megállapításáról; b) érvényes biztosítási szerződés esetén a biztosító biztosítási összegre vonatkozó nyilatkozatának beszerzéséről; c) a jegyzőkönyvben rögzített egyéb károk és felmerült költségek indokoltságának ellenőrzéséről. Abban az esetben pedig, ha a kártalanítás a felmerült károkra és kiadásokra nem nyújt fedezetet, a tulajdonos, illetőleg a birtokos a bíróságnál keresettel kérheti teljes kártalanítását. A keresetet az igénybevételt foganatosító rendőri szerv ellen kell megindítani [Kártalanítási rendelet 13. § (1) bekezdés].

A Testület a történeti tényállás kialakítása során olyan ellentmondást tapasztalt a panaszos és a rendőr tényelőadásainak vizsgálata során, amelyet a birtokában lévő korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték gondos és alapos mérlegelésével sem tudott feloldani, így érdemben nem tudott határozni ateikintetben, hogy a kamerák a rendőri intézkedés során, a rendőri közrehatás eredményeként valóban károsodtak-e. **Minderre figyelemmel a Testület csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos tulajdonhoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.**

2) A Testület ezt követően a panaszossal szemben intézkedő rendőr szolgálati fellépését vizsgálta meg, hiszen az a panaszos véleménye szerint nem felelt meg a rendőrök szolgálati fellépésre vonatkozó szabályainak. A rendőr vele veszekedett, emberhez méltatlan módon lépett fel a panaszossal szemben.

A rendőrség előadása szerint rendkívül ingerült, agresszív, ideges állapotban jelent meg a bejelentés helyszínén, miután az egyik rendőr a kameráját elfordította. A panaszos, amint megjelent az intézkedés helyszínén rögtön emelt hangon kérdőre vonta a rendőrt, hogy miért fordította el a kamerát. Ezt követően a rendőrrel azon kezdtek el veszekedni, hogy mikor lehet felvételt készíteni bárkiről. A rendőrség előadta, hogy a rendőr is emelt hangon beszélt a

panaszossal, veszekedtek, úgy fogalmaznak, hogy „szócsata” alakult ki közöttük. A kedélyek lassan csillapodtak. A rendőrök véleménye szerint a rendőr az intézkedés során nem tanúsított olyan magatartást, amely bárkinek is sértette volna az alapvető jogait, akik az intézkedés során jelen voltak.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület habár a konkrétan, a csekély számú bizonyíték alapos és gondos mérlegelése ellenére sem tudta rekonstruálni azt, hogy a szóváltás során milyen kifejezésekkel illették egymást az abban érintett felek, mégis az kiderült a számára, hogy a panaszos és a rendőr között szóváltás alakult ki. A kifogás értékelése kapcsán figyelembe vette azt, hogy a panaszos valószínűleg felháborodott, feldúlt lelki állapotban jelent meg a bejelentés helyszínén és valóban kérdőre vonhatta a rendőrt. A felek előadásai megerősítik azt, hogy a panaszos emelt hangnemben kommunikált a rendőrökkel, sőt az is kiderül a felek nyilatkozataiból, hogy a rendőr nem maradt higgadt, hanem ő is emelt hangon kommunikált a panaszossal, így alakulhatott ki közöttük szóváltás. Erre figyelemmel a Testület abból indult

ki, hogy a panaszos és a rendőr is egymással kölcsönösen emelt hangon kommunikált, közöttük veszekedés alakult ki.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőr emelt hangon kommunikált a panaszossal, sőt vele veszekedésbe is elegyedett. Ezen körülményekre tekintettel a Testület a panaszos panaszát megalapozottnak találta, hiszen a rendőri hivatás gyakorlótól fokozott türelem, higgadtság várható el. Annak ellenére sem kommunikálhatnak emelt hangon (kiabálhatnak) az intézkedés alá vont személlyel, ha az így viszonyul a rendőrhöz. Ilyen esetekben a rendőröknek arra kell törekedniük, hogy a személy kedélyállapotát csillapítsák és emiatt nem az várható el tőlük, hogy „beleállnak” egy vitába, ráadásul teszik ezt olyan stílusban, amely alkalmas a rendőrségről kialakított kép – végső esetben az állam – „lejáratására”. **Ezen körülményre tekintettel a panaszos emberi méltóságához fűződő joga csekély mértékben sérült azért, mert a rendőr vele veszekedett, emelt hangnemen kommunikált.**

IV.

A Testület a feloldhatatlan ellentmondásokra tekintettel nem tudott egy olyan történeti tényállást rekonstruálni, amely alapján érdemben megvizsgálhatta volna a panaszos azon sérelmét, hogy a kamerarendszerét a rendőr megrongálta. Ezen körülményre tekintettel csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelme nem megállapítható. A Testület végül a panaszos emberi méltóságához való jogának a csekély fokú sérelmét állapította meg annak kapcsán, hogy vele a rendőr emelt hangon kommunikált, veszekedésbe elegyedett a rendőri intézkedés során.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag